Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

20 АВГУСТ 1968 й. СЕШАНБА
3-йил чиқиши
№ 194 (654).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Бизнинг интервью

ҲАДЕМАЙ ҚЎНҒИРОҚ ЧАЛИНАДИ

Ҳали ёзнинг иссиғи тугаган эмас. Бироқ сарғая бошлаган барглар, эрталаб ва кечқурун пича салқин бўлаётгани, мактаб бозорининг гавжумлиги куз—янги ўқув йили яқинлашганидан дарак бериб турибди. Биринчи қўнғироқ чалинишига атиги 10 кун қолди.

Бу йил шаҳримизда ҳаммаси бўлиб неча бола ўқийди?

—228 минг ўқувчи таълим олади, — саволимизга жавоб берди шаҳар маориф бўлимининг мудири Тоҳир Дадашев,—Мактабларга ўтган йилдагига нисбатан 11 минг ўқувчи кўпроқ қатнайди. 15504 бола эндигина қуриб битказилган янги мактабларда машғулот бошлайди. Бундай мактаблардан 12 таси 1 сентябрда очилади. Ҳозир шаҳар қурувчилари мактабларни ўз вақтида қуриб тугатишга қатъий бел боғлашган.

Шунингдек, қардош республикалардан келган қурувчилар ҳам болаларимизга ҳаммаси бўлиб 4960 ўринли мактаб қуриб беришни жадаллаштиришди.

— Мавжуд мактабларнинг янги ўқув йилига тайёргарлиги ҳақида нималарни гапириб бера оласиз?

— Тошкент шаҳар халқ маорифи бўлими В. И. Ленин туғилганининг 100 йиллиги шарафига 1968—1969 ўқув йилида энг яхши мактаблар ва мактабгача ёшдаги болалар муассасалари қуриш учун олиб борилаётган социалистик мусобақага қўшилиб, партия ва совет органлари, оталиқ ташкилотлари ёрдамида барча мактабларда ва 5 та мактаб-интернатда, 9 та болалар уйида капитал ва жорий ремонтларни батамом тугатди.

Синфхоналарни ремонт қилиш билан бирга 40 та ошхона, 157 та буфет, 170 та ўқув устахонаси, 65598 та парта ремонт қилинди. Бошқа жиҳозлар учун 274 минг сўм маблағ сарф этилди.

Қатор мактабларда қўшимча физика, химия, биология, математика кабинетлари ташкил этилди.

— Тоҳир Дадашевич, мактабларни оталиққа олган ташкилотларнинг ёрдамлари нималардан иборат?

— Масалан, А. Саркисов бошчилигидаги «Средазирсовхозстрой» 35 кишидан иборат ремонт бригадаси ажратиб, ётоқхона ва ошхона ремонтини ўз ҳисобидан поёнига етказди, 21 минг сўм пул сарфлади.

Қ. Зуфаров бошчилигидаги йирик панелли турар-жой қурилиш тресги Чилонзордаги 157, 182-мактабларни бошдан-оёқ капитал ремонтдан чиқазди. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг матбуот бўйича Давлат комитети Октябрь районидаги 19-мактабни ремонтдан чиқаришда ёрдамлашди.

— Болаларнинг ҳаммаси дарсликлар билан таъминланганми?

—Асосан таъминланган. Дарсликлар 15 июлдан бошлаб сотиляпти. Юқори синфдагиларнинг ҳаммаси дарсликлар билан тўла таъминланди. Ҳозир эндигина мактабга қадам қўйган кичкинтойларга навбат келди. Уларнинг ҳужжатлари топширилгани заҳоти ота-оналар китобларни ҳам харид қилиб олишяпти.

— Яна битта саволимиз бор. Педагоглар масаласи ҳақида ҳам гапирсангиз.

— Мактабни янги ўқув йилига тайёрлар эканмиз, ўқитувчиларни ҳам бу ишдан четда қолдирганимиз йўқ. Янги ўқув плани ва программасига ўтилиши муносабати билан чет тили ўқитувчиларидан 300, физиклардан 1125, рус тили ўқитувчиларидан 270, қуйи синф ўқитувчиларидан 121 киши қайта тайёрлов курсини ўтдилар.

Курс ва семинар системаси бўйича 1184 киши малакасини оширди. 2204 киши курсларда ўқиб, қайта тайёрланди.

1 августдан бошлаб экспериментатор ўқитувчиларнинг семинари ишлаяпти.

Барча районларда ўқитувчиларнинг август кенгашига зўр тайёргарлик кўриляпти.

Бугун Ҳамза районида

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Доҳийга бағишлаб

Район меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қарорини баланд руҳ билан кутиб олдилар. Улар доҳийнинг 1 асрлик тўйи шарафига армуғонлар тайёрлаш иштиёқида меҳнат қилишяпти.

Район саноат, қурилиш, транспорт, алоқа корхоналарида, илмий муассасаларида эса доҳий ҳаёти ва революцион фаолиятини чуқур ўрганишга киришилди. Ҳозирга қадар кўпгина жойларда, жумладан райондаги энг йирик корхоналар — Чкалов номли авиация заводида, 2-ун комбинатида, «Ташсельмаш» заводида, Қўйлиқ посёлкаси, «Янгиобод» массивида доҳий ҳаётига оид 200га яқин лекция ва суҳбатлар ўтказилди.

Айниқса, лекторлардан А. Ғуломова, А. Самсонов, И. Лебедов Н. Бекнозовларнинг доҳийнинг ҳаёти ва революцион фаолиятига оид ўқиган лекциялари тингловчиларга жуда манзур бўлди.

Булардан ташқари район марказидаги «Звезда Востока» клубида, Шумилов номидаги истироҳат боғида ҳам В. И. Ленин ҳаётига бағишланган бадиий ва хроникал-ҳужжатли фильмлар кўрсатиляпти. Бу ҳужжатли фильмлар томошабинларда катта таассурот қолдириб, Ленин ҳаётини мукаммал ўрганишга ёрдам бермоқда.

Шу кунларда ҳам райондинг барча ерида доҳийга бағишлаб кечалар, лекция ва суҳбатлар ўтказиляпти.

Бундан ташқари шу лекторлар группаси аъзолари «Звезда Востока» клубида ва Шумилов номидаги истироҳат боғида ҳам қизиқарли савол-жавоб кечалари ташкил қилмоқдалар.

Шумилов номидаги истироҳат боғида ҳафтанинг дам олиш кунлари «Сўранг, жавоб берамиз» деган мавзуда кечалар бўлиб ўтяпти. Бу кечада «Оила ва мактаб», «Менинг милициям», «Аёллар, сизлар учун», «Янгилик ва ҳаёт», «Адабиёт ва санъат» каби темаларда лекциялар ўқилмоқда Лекциядан кейин эса истироҳат боғи бадиий ҳаваскорлари иштирокида концертлар қўйиб берилаётир. Мароқли суҳбат, қизиқарли кечалардан аҳоли мамнун бўляпти.

Мароқли суҳбатлар

Районда 17 кишидан иборат лекторлар группаси ташкил қилинди. Группа аъзолари аҳоли ўртасида ўтказиладиган суҳбат тематикасини ишлаб чиқиб, ташкилотларда лекция ўқишни бошлаб юбордилар. Лекторлардан Т. Абдуллаев, Н. С. Храбров, Д. Ёқубовлар ВЛКСМнинг 50 йиллик юбилейига атаб «Комсомолнинг 5 ордени», «Ленин ва комсомол» каби мавзуда авиация заводида, «Ташсельмаш» заводида, 3-қурилиш трестида лекция ўқидилар.

Шоҳимардонга боришди

Яқинда районнинг 32 комсомоли ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамза Хакимзода Ниёзийнинг қабрини зиёрат этгани Шоҳимардонга бордилар. Улар шоирнинг замондоши, айни пайтда Шоҳимардон қишлоқ Советининг раиси бўлиб ишлаётган Абдуллажон Ҳотамов билан учрашдилар. Абдуллажон Ҳотамов уларга шоир билан ўтказган дамлари ҳақида сўзлаб берди.

Шундан кейин комсомоллар Ҳамза музейини, революцион шоир яшаган уйни томоша қилдилар. Улар шоир қабрини зиёрат қилиб, унга гулчамбар қўйдилар.

Аҳолига қулайлик

Аввалари район аҳолиси Қўйлиққа бориш учун Революция хиёбонидан айланиб ўтар эди. Бу нарса йўловчилар учун анча ноқулай эди. Аҳолига қулайлик туғдириш мақсадида яқиндан бошлаб янги 15-маршрут ҳаракати йўлга қўйилди. Бу автобус «Ташсельмаш» заводидан район маркази бўйлаб Жарқўрғон кўчаси ва Рисовая кўчаси бўйлаб Қўйлиққа боради. Янги маршрут аҳолининг узоғини анча яқин қилди.

Райондаги электр монтаж асбоблари заводи дарвозасидан кунига халқ хўжалиги учун минглаб электр асбоблари йўл оляпти.

СУРАТДА: электр монтаж мосламаларини жўнатиш пайти.

М. Нуриддинов фотолари.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

Рус тилига муҳаббат

Жами — 275 киши. Улар дунёнинг турли мамлакатларидан — Австрия, Бельгия, Буюкбритания, Италия, Финляндия, Швеция ва бошқа мамлакатлардан келишган. Дунёқарашлари турлича. Анкеталарда фамилияларининг қаршисида мутахассисликлари, касби-корлари кўрсатилган: «фермер», «қаҳвахона хўжайини», «ўқитувчи», «студент». Улар биринчи марта бундан уч йил илгари Совет Иттифоқида учрашган, бир мақсад — рус тилини ўрганиш, унинг бутун гўзаллиги ва бойлигини атрофлича тушуниш йўлида дўстлашган эдилар.

...Қаторасига уч йилдан бери Москва автомобиль ва йўл институти қошидаги рус тилини ўрганиш бўйича ёзги мактабга кўпгина капиталистик мамлакатлардан гражданлар келишади. Таниқли совет тилшунослари ва адабиётшунослари раҳбарлигида улар ўзларининг рус тили асослари бўйича билимларини бойитмоқдалар, совет халқининг ҳаёти билан танишмоқдалар.

Сўнгги йилларда рус тили Европа, Осиё, Африка, Латин Америкаси қитъаларининг кўпгина мамлакатларида оммалашиб бормоқда. Бу мамлакатлардан ҳар йили минглаб гражданлар совет воқелиги билан яқиндан танишиш, тил соҳасидаги ўз билимларини бойитиш мақсадида Совет Иттифоқига келиб турадилар.

Музикали стол

ИЖЕВСК. «Урал-3» радиоласи бир вақтнинг ўзида журналлар қўйиладиган стол хизматини ҳам бажариши мумкин. Оржоникидзе номидаги Сарапульск заводи ана шундай приёмниклар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Завод конструкторлари яратган тўрт овоз кучайтиргичидан иборат мослама эшиттирилаётган симфоник музикани табиий жаранглашда эшиттиради.

Якутск аҳолиси

ЯКУТСК. Халқлар дўстлиги майдонида жойлашган шаҳар ЗАГС биносида автоном республика пойтахтининг юз мингинчи аҳолиси тантанали равишда қайд қилинди. У — маҳаллий университет студенти Борис Михайлович ва Клара Алексеевна Васильеваларнинг фарзанди.

Совет ҳокимияти йилларида Якутскнинг аҳолиси қарийб ўн тўрт баравар кўпайди. (ТАСС).

ИККИ ТАКЛИФ

Барака-тежамда

Тунлари уларнинг справочниклар, чизмалар ва ҳар хил расчётлар устида ўтиришганини, нималар ҳақидадир тортишаётганларини кўриш мумкин. Уларнинг характерлари ҳам ҳар хил: смена бошлиғи, коммунист Николай Сметанин камгап ва босиқ. 1-цехнинг катта технологи Алим Маматказинни ҳамиша нимадир қизиқтириб, нимадир ҳаяжонлантириб юради. Пайвандлаш бўйича технолог Усмон Қорабошев эса чуқур мулоҳаза юритиши, ишни ғоят пишиқ-пухта бажариши билан ўртоқларидан ажралиб туради. Лекин уларнинг уччови ҳам ўзлари меҳнат қилаётган «Ташавтомаш» заводида илғор рационализатор ва ихтирочи, иқтисод ва тежамкорлик учун актив курашчи сифатида танилган.

Янги таклифни илгари суришни ҳамиша ҳаётнинг ўзи тақозо қилади. 1-цехда йиғилаётган пахтани қопқанорсиз ташишга мўлжалланган прицеп платформаси асосида оралиқ брус бор. Илгари шу бруслар уч қисмдан пайванд қилинарди.

— Брусни тайёрлаш технологиясини ўзгартириб, иш ҳажмини камайтириш мумкин эмасмикан?—деди бир куни Алим Маматказин Сметанинга.

— Мумкин-ку, лекин бу ҳақда анча бош қотириш керак.

Шундай қилиб, рационализаторлар янги таклифни амалга оширишустида ишлай бошладилар. Чизмалар тайёрлаш ва ҳисоб-китоб ишларига илгари таҳмин қилинган даражада кўп вақт кетмади. Дастлабки икки қисмдан иборат оралиқ брус пайванд қилинганда эса йигитлар бу ишга сарфланадиган меҳнат илгаригига қараганда анча камайганига ҳамда пайванд чокининг 210 миллиметрга қисқариши натижасида брус асосининг мустаҳкамлиги ортганлигига ишонч ҳосил қилдилар.

...Николай Сметанин, Алим Маматказин, Усмон Қорабошевлар прицеплар бортини очадиган ручкани ҳам ўзгартирдилар.

Рационализаторлар қунт билан изланиб, ручкани соддалаштиришга муваффақ бўлдилар. Ҳозир ишлаб чиқарилаётган прицепларнинг бортларидаги ручкаларнинг узунлиги 60 сантиметр. У бортга пайвандланиб ёпиштирилади.

Заводда ишлаб чиқарилаётган прицеплар сифатини яхшилаш, иқтисод ва тежамкорлик учун курашда Сметанин, Матказин ва Қорабошев сингари илғорлар сони анчагина. Ўтган ярим йил мобайнида корхонадаги 38 ишчи ва инженер-техник ходим ишлаб чиқаришга 20 минг сўм маблағни тежаш имконини берган рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари киритди.

Т. ВАСФИЕВ.

«Подшипник» заводининг меҳнат аҳли ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб, халқ хўжалиги учун зарур бўлган буюртмаларни ўз вақтида адо этаётир.

СУРАТДА: шу заводнинг пешқадам ишчиси токарь Н. Куликова тайёрланган деталь сифатини кўздан кечирмоқда.

Ўзбекистон озиқ-овқат саноати министрлигининг ремонт-механика заводи ишчилари ўртасида беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш ҳаракати кенг қулоч ёзган. Ана шу ҳаракатга қўшилган ишчилардан бири заводнинг илғор фрезерчиси коммунист Акбар Иброҳимовдир. Шу заводда анчадан бери баракали меҳнат қилаётган бу пешқадам ишчи ҳар сменада икки агрегатни бошқариб, икки топшириқни адо этмоқда. Бу эса ҳар сменани 200 процент бажариш демакдир. Корхона ҳисобчиларининг таъкидлашича, бу илғор ишчи беш йилликни шу йилнинг ноябрь ойи бошларида муддатидан бир неча йил илгари адо этар экан. Мана, шундай ватанпарвар ишчи билан бу завод коллективи ҳар қанча фахрланса арзийди.

СУРАТДА: ишчи Акбар Иброҳимов навбатдаги детални тайёрлаётир.

чет элларда

ШВЕЦИЯ САЙЛОВ АРАФАСИДА

СТОКГОЛЬМ, 19 август. (ТАСС). Швецияда Рексдагнинг (парламентнинг) иккинчи палатасига 15 сентябрда ўтказиладиган сайловга тайёргарлик кампанияси бошланди. Мамлакатдаги бешта энг катта сиёсий партия—социал демократ партия, халқ партияси, ўнг партия, марказ партияси ва сўл партия бўлган коммунистлар сайлов олди кампаниясига қўшилди. Стокгольмдаги ва мамлакатнинг бошқа шаҳарлари ҳамда қишлоқларидаги уйларнинг деворларида, майдонларида, чорраҳаларда ва кўприкларда аҳолини у ёки бу сиёсий платформа учун овоз беришга даъват қилувчи сайлов олди плакатлари пайдо бўлди.

Бир неча йилдан кейин биринчи палата тугатилади. Ана шунда иккинчи палатадаги овозларнинг кўпчилиги ҳукуматни тузиш, шунингдек энг муҳим қонунларни қабул қилишда ҳам партиялар учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлиб қолади. Шу сабабли Швецияда бу сафарги сайловларга алоҳида аҳамият берилмоқда.

КАМПАЛАДА МУЗОКАРАЛАР

КАМПАЛА. (ТАСС). Судан қўшинлари томонидан Уганда давлат чегарасининг бузилишига олиб келган можароларни бартараф қилиш масаласи юзасидан бу ерда ўтказилаётган Уганда—Судан музокаралари тугади.

Музокаралар натижасида эълон қилинган Қўшма ахборотда айтилишича, бу музокаралар самимийлик ва қардошларча ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган. Рўй берган можаролар учун ва шу можаролар натижасида етказилган зарар учун Судан томони Уганда ҳукуматидан кечирим сўраган ва тегишли товон тўлашга рози бўлган.

Келгусида бундай можароларга йўл қўймаслик ва мавжуд дўстона муносабатларни мустаҳкамлаш мақсадида ҳар иккала томон икки мамлакат ўртасидаги муносабатлар ҳолатини кўриб чиқмоқ учун комитет тузишга қарор қилдилар.

Табиий офатлар

КАРАКАС. (ТАСС). Венесуэлада кучли сел ёққанлиги натижасида 5 оила бедарак йўқолди, бир неча киши жароҳатланди ва 1200 га яқин киши бошпанасиз қолди. Кўчимлар ва дарё сувларининг тошиши натижасида Венесуэла пойтахтининг чеккаларидаги ва Венесуэланинг бошқа шаҳарларидаги жуда кўп кулбалар вайрон бўлди.

Венесуэланинг жанубидаги Апура дарёси тошиб, кўп қишлоқлар сув остида қолди, экинларга катта зарар етди.

* * *

НЬЮ-ЙОРК, 17 август. (ТАСС). Япония соҳилларида бошланган «Полли» тўфони вақтида 16 августдан 17 августга ўтар кечаси 39 япон балиқчиси бедарак йўқолган. Ассошиэйтед пресс агентлиги мухбири Токиодан хабар беради: полиция маълумотларига кўра, тўфон натижасида бир киши ўлган ва 26 киши ярадор бўлган.

РЕЙНДАГИ ЗИДДИЯТЛАР

БОНН (ТАСС). Германия Федератив Республикасида миллионерлар тобора кўпайиб бормоқда ва айни вақтда кўпчилик меҳнаткашларнинг турмуш даражаси пасайиб кетмоқда. Социал зиддиятлар ўсиб бораётганлигини ва миллий бойликларнинг тақсимланишидаги тенгсизлик кўпайиб бораётганлигини буржуа матбуоти ҳам аслю яширолмайдиган бўлиб қолди. «Зюддойче цайтунг» газетаси «1968 йил урушдан кейинги даврда фойда энг кўп олинган йил бўлади» деб ёзади. 1966 йилда Ғарбий Германияда миллиардерлар 62 тага етди.

Айни вақтда Бонн, ва аввало, молия министри Штраус меҳнаткашларнинг чўнтакларидан пулларини шилиб олиш йўлларини топишда одатдан ташқари маҳорат кўрсатмоқдалар. Иш ҳақидан олинадиган солиқлар йўли билан давлат даромадлари 1968 йилнинг биринчи ярмида ўн процент кўпайди.

Мамлакатда қимматчилик ошиб бормоқда. Ғарбий Германия маркасининг харид қуввати эса пасайиб кетмоқда.

ЯНГИ НАЦИСТЛАР АКТИВЛАШМОҚДА

БОНН, 19 август. (ТАСС). Ғарбий Германияда янги нацист национал-демократик партияга ёндашувчи уюшмалар ва ташкилотлар тобора кўпроқ активлашмоқдалар. Германия Демократик Республикаси чегараси яқинидаги Хельштед шаҳрида национал-демократик партия тарафдорлари бўлган аёлларнинг 24-25 августда икки кунлик конференциясини ўтказишни янги нацистлар планлаштириб қўйдилар. Бу йиғин очиқдан-очиқ реваншчилик шиори остида ўтади. Масалан, янги нацистлар фикрини ифодаловчи «Дрейчи нахритен» газетаси, аёлларнинг конференцияси «зона» билан бўлган чегарани кўздан кечириш билан бошланади, деб ёзмоқда. (Ғарбий Германия сиёсатчилари Германия Демократик Республикасини «зона» деб атайдилар. Мухбирнинг изоҳи). Шу йиғинда «Ўрта Германиядаги аёллар ва ёшларнинг аҳволи» деган мавзуда асосий доклад қилинмоқчи бўлганлиги ҳам конференциянинг мақсади нималигини кўрсатади. (Ўрта Германия дейишдан мурод Германия Демократик Республикасидир. Мухбирнинг изоҳи). Янги нацистлар ўз тузоқларига илинтиришга муваффақ бўлган ёшлар ҳам жим турмаётир. Национал демократик партиянинг ёшлар Ташкилоти бўлган ва фашистларнинг «Гитлер юген» ташкилотидан ўрнак олиб тузилган «ёш национал демократлар» Херренал яқинида 23 августдан 25 августгача слёт ўтказадилар. Бу йиғинда ҳам «Оталарнинг авлоди» деган доклад муҳокама қилинмоқчи.

АЖАЛ ОМБОРИ

НЬЮ-ЙОРК, 19 август. (ТАСС). Денвер шаҳри яқинида заҳарли газларнинг жуда катта омбори борлиги сабабли, Колорода штати яқинидаги аҳоли доимий хавф остида яшамоқда. Америка олимларининг бир группаси шу фикрни айтиб, газ омборини тугатишни талаб қилди.

Олимлар эълон қилган докладда айтилишича, шу омбордаги жуда катта бакларнинг ҳар бирида сақланаётган заҳарли моддаларнинг миқдори ниҳоят даражада кўп одамларни қиради, агар шу баклар ёрилиб кетса, бундай газнинг шаҳарга тарқалиши муқаррар.

Станислава Жилинска—Польшадаги Лажин қишлоғининг 20 ёшли граждани. Яқинда у анҳор ёқасидан ўтаётиб, болалар тушган қайиқ тўнтарилганлигининг шоҳиди бўлди. У ўйлаб ўтирмасдан ўзини сувга отди. Ҳаёти хавф остида бўлишига қарамай чўкаётган олти қизалоқни қутқариб қолди.

ЦАФ — ТАСС фотоси.

ЙЎЛБОШЧИ ТЎҒРИСИДА СУҲБАТЛАР

БОКУ. «Озарбайжон республикасида ишчилар мана шундай жуда ғайрат кўрсатиб турган, биз дўстона муносабатлар боғлаб олган ҳозирги вақтда нефтга доир ишларимиз яхшиланиб кетади». Владимир Ильич номидаги янги Боку нефтни қайта ишлаш заводида Лениннинг Боку нефтчилари меҳнатига берган бу баҳоси яна бир марта янгради. 75 сиёсий ахборотчи цехларда ва нефтни қайта ишлаш аппаратлари олдида КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлиқ тўғрисида»ги қарори устида суҳбатлар ўтказдилар.

Нефтни қайта ишловчилар: «В. И. Лениннинг ҳаёти — инсониятга хизмат қилишнинг энг ёрқин намунаси», «Ленинизм ғоялари яшамоқда ва енгмоқда» каби мавзуларда ўтказилган суҳбатларни катта эътибор бериб тингладилар. Сиёсий ахборотчилар В. И. Ленин совет Озарбайжони тўғрисида, республика нефть саноатини ривожлантириш ҳақида қандай ғамхўрлик қилганлигини гапириб бердилар.

Партия ташкилотининг ташаббуси билан заводда доҳийнинг йиллигига тайёргарлик кўрувчи ташкилот комитети тузилди.

Ташкилот комитети ишга тушиши билан партия активининг ленинча ишлаш услубига бағишланган семинарни ўтказди.

ТОҒЛАРДА ЛЕКЦИЯЛАР

ФРУНЗЕ. КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигига тайёргарлиқ тўғрисида»ги қарорини тушунтирган «Билим» жамиятининг «қирққа яқин лектори Қирғизистоннинг шаҳар ва қишлоқларига, шу жумладан энг баланд тоғларига жўнаб кетди.

Лекциялар учун танлаб олинган мавзулар доираси жуда кенг. «В. И. Ленин — КПСС-нинг асосчиси», «Бутун дунё меҳнаткашларининг йўлбошчиси», «Меҳнат унумдорлиги тўғрисида В. И. Лениннинг айтганлари», «Лениннинг иқтисодий таълимоти ва ҳозирги замон», «Совет қирғиз адабиётида Ленин образи» ва бошқа мавзуларда суҳбатлар ўтказиладн.

Партия ва комсомол комитетларининг лекторлари ва сиёсий ахборотчилари ҳам Ильич тўғрисида гапириб бериш учун тоғ ва водийлардаги овулларга юборилмоқдалар.

• Шонли саналар шарафига

ЛЕНИН КОМСОМОЛИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ

Шундай ном остида СССР Революция Марказий Музейида катта кўчма виставка тайёрлана бошлади.

Бу виставканинг 40га яқин катта тахталарига совет комсомолларининг ярим асрлик шонли йўли тўғрисида ҳикоя қилувчи фотографиялар ва ҳужжатлар ёпиштириб қўйилади.

Виставка экспозицияси Коммунистик партиянинг ёшлар тўғрисида ғамхўрлигини ёрқин кўрсатиб беради.

Виставка материаллари мамлакатимиздаги дастлабки ёшлар ташкилотлари тўғрисида ҳикоя қилади. Бу виставкада Е. М. Ярославский билан Г. И Петровскийнинг «ёш социал демократ» тўгараги аъзолари ўртасида тушган фотосуратини кўриш мумкин. Бу фотосурат 1917 йилнинг февралида чоризм ағдариб ташланганидан кейинги дастлабки кунларда Якутскда олинган эди. Шу фотосурат ёнида РСДРП(б) олтинчи съездида «Ёшлар союзлари тўғрисида» қабул қилинган резолюция ҳам бор.

Виставкага қўйилган нодир фотоҳужжатлар, картиналарнинг репродукциялари, плакатлар ва бошқа материаллар совет ёшларининг октябрь кунларидаги граждан уруши ва ватан уруши йилларидаги қаҳрамонона кураши билан таништиради. Экспозицияларнинг кўпи совет ёшларининг меҳнатдаги шижоатларига, социализм ва коммунизм қурилишига каттакатта ҳиссалар қўшаётганлигига бағишланган.

Виставка ташкил қилиниб бўлгандан кейин, у мамлакат бўйлаб саёҳатга жўнайди.

(ТАСС мухбири).

ЭРТАЛАБКИ ПОЧТАДАН

ЯНГИ МАРШРУТ КЕРАК

Беруний майдонидан Вокзалга бориш жуда қийин бўлиб қолди. Негаки, илгарилари мана шу майдондан, «Охунбобоев майдони — Вокзал» маршрути бўйича қатнайдиган 1-трамвай юрар эди. Янги линияга кўчиш муносабати билан трамвай Беруний майдонидан ўтмай қўйди. Бу эса Беруний майдони (Бешёғоч) ва унинг атрофида яшовчилар учун катта қийинчиликлар туғдирмоқда.

Биз бу ўринда, трамвай қайтадан ўз йўлидан юрсин, деб айтаётганимиз йўқ, албатта. Беруний майдонини Вокзал билан боғловчи автобус ёки троллейбус қўйилишини талаб қиламиз. Бу ҳақли талабимизни тегишли ташкилотлар амалга оширади, деб ишонамиз.

Беруний майдони ва унинг атрофида яшовчилар номидан:

Т. МИРЗАРАҲМАТОВ,
Б. ҲАМРОЕВ,
М. РИЗВОНОВ.

СОЯБОНЛАР ҚАНИ?

Шу жазирама кунларда автобус кутиш анча қийин. Кўпчилик бекатларда на соябон бор, на скамейка!

Жумладан, Октябрь районига қарашли кўчаларда бундай соябонларни топиш қийин. Шаҳримизнинг Чилонзор, Киров, Куйбишев районига қарашли кўчаларда, катта йўлларда соябонлар бор. Уларда йўловчилар озми-кўпми ҳордиқ чиқармоқдалар. Фақат Октябрь районида бу иш эътибордан четда қолмоқда. 40—42 даража ҳароратли кунлар ҳам ўтиб бормоқда. Ҳадемай ёғин-сочинли кунлар келади. Унда янада қийинчиликлар туғилади. Шунинг учун тегишли ташкилотлар бу масалани ижобий ҳал қилиши керак.

Ю. АҲРОРОВ.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ

Чилонзорнинг 26-кварталида янги турар жой массиви қад кўтарди. Қулай ва бежирим ишланган кўп қаватли биноларни москвалик қурувчилар барпо этдилар. Зоя Космодемьянская номли мактаб, болалар боғчаси ва бошқа объектлар шулар жумласидан.

СУРАТДА: (юқорида) — пионерлар Зоя Космодемьянская ҳайкали атрофига гуллар экишмоқда.

ПАСТДА — 26-кварталдаги янги турар жой бинолари.

Р. ШАМСУТДИНОВ фотолари, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Шаҳар ижроия комитети маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси диққатига!

ҲАР БИР ЧЎНТАК - БИР КАССА

«Октябрь» колхоз бозори чеккасидаги «5 — Декабрь» фабрикасига қарашли пойафзалларни ремонт қилиш павильонидамиз. Бу ерда ишлаётган ўн уч устанинг қўли-қўлига тегмайди. Иш кўтариб келаётганларнинг ҳам сон-саноғи йўқ.

— Хизмат ҳақи уч сўм.

— Тўрт сўмга тузатиб бераман. Ишни бошлайверайми?

Усталарнинг оғзида фақат шу гап.

Келган одам нонлож рози бўлади. Махсус ўрин бўлмаганидан деразалар олдига ўтиради. Ниҳоят иш ҳам битди. Уста айтган пулини олди. Олди-ю, чўнтакка урди.

Бу аҳволни кўриб, бизгина эмас, пойафзалини тузаттиришга келган одамлар ҳам ҳайрон.

—Наҳотки, кассир бўлмаса?!

Ҳамманинг кўнглида шу савол. Ахир, бу ер давлат муассасаси, тушадиган даромад ҳам давлатники бўлмоғи, ҳар бир устанинг ҳар куни қанча пуллик иш қилгани аниқ ҳисоблаб борилмоғи керак-ку!

Йўқ! Бу ерда шундай қилинмас экан. Усталар ўзига тушган пулни индамай-нетмай чўнтакка ураверар эканлар. Павильонга иш олиб келган бир отахоннинг таъбири билан айтганда, ҳар бир чўнтак — бир касса!

Бундай бетартибликнинг сабабини аниқламоқчи бўлиб, усталардан бригада бошлиғини сўраймиз.

—Нима ишингиз бор, ака?—дейди биттаси.

—Икки соатда келади,—дейди иккинчиси.

—Ўринбосарлари ким?—яна сўраймиз.

—Мен,— сариққина бир йигит шундай деди-ю, ўрнидан аста туриб, бригада бошлиғининг кичкинагина столи олдига келди.

— Хўш, хизмат?

—Бригада бошлиғингизнинг номларини айтиб берсангиз.

— Қўйсангиз-чи, ака...

Илтимос қилаверганимиздан кейин йигит. «Бригада бошлиғимиз Мусо Исронлов,— деди ва қўшиб қўйди,—у киши идорада бўлсалар керак».

— Ўзингизнинг исмингиз нима?

— Қўйинг, ака, хўжайин келиб қоладилар.

Орадан анчагина вақт ўтди. Аммо ўртоқ М. Исронловдан дарак бўлмади.

Кейин суҳбатимизни шу ерда ўтирган усталар билан давом эттирдик.

—Нега кассиринглар йўқ?

Бу саволга ботинка мойлаб ўтирган тўлагина аёл жавоб берди:

—Бизда кассир эмас, план бор.

— Ойига неча сўм?

—Тўрт юз. Шуни топширсак бўлди.

— Етмай қолса-чи!

—Етади...

— Ҳамма вақт-а?

— Бир сўм, икки сўм ошириб ҳам қўямиз.

— Гоҳо бир-икки сўм камайтириб ҳам қўямиз, — қорачадан келган йигит қўшимча қилди.

Ана шу гаплардан маълум бўлдики, бу ердаги усталар доимо пландан ортиғини чўнтак «касса»ларида қолдиришаверар эканлар.

Бу ердан чиқиб, Ҳамза театрининг эски биноси яқинидаги павильонга борамиз. Бу ерда ҳам шу аҳвол. Чўнтак «касса»лар чаққон ишлаб турибди.

Шу куни шаҳарни айланиб, бирорта ҳам пойафзал ремонт қилинадиган устахонада на кассир, на иш олиб келувчиларга бериладиган квитанция топмадик.

Шундан кейин «5-Декабрь» фабрикасига қўнғироқ қилдик. (Чунки шаҳардаги кўпчилик пойафзал устахоналари, шу жумладан, биз юқорида айтиб ўтган устахоналар ҳам шу корхонага қарайди). Телефон трубкасини бош инженер С. Исаев олди.

— Шаҳар бўйича қанча пойафзал ремонт қилиш точкаси бор? — сўраймиз ўртоқ С. Исаевдан.

— 120 га яқин.

— Уларда неча киши ишлайди?

— 500 га яқин?

— Ўртоқ Исаев, нима учун сизларга қарашли пойафзал ремонт қилувчи точкаларда бажарилган ишлар учун квитанция берилмайди?

— Каттароқ ишларга берилади, майдаларига йўқ, — деди шоша-пиша ўртоқ С. Исаев.

Афсуски, жойлардаги иш бош инженер С. Исаев айтганига ҳам эмас, балки биз юқорида ҳикоя қилганимизнинг худди ўзгинаси!

Энди шундан бир ҳаққоний савол туғилади. Трамвай, тролейбусларга чиқсак, йул ҳақи учун тўлаган 3 ёки 4 тийинимизга билет берилади. Хўш нега пойафзалларни ремонт қилиш устахоналарида квитанция ишлатилмас ёки тушаётган даромадни ҳисобга олиб турувчи кассир тайинланмас экан?! Бундай бўлиши мумкин эмас. Ҳолбуки, шаҳар ижроия комитети маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига қарашли сартарошлик хизмати, химиявий тозалаш, кир ювиш, тикувчилик каби устахона ва цехларда қилинган хизмат эвазига келган даромад аниқ ҳисоблаб бориладн-ку! Наҳотки, пойафзалчилар шундай қилишолмаса?! Бу ўзи билармончиликка, айрим бандинафс кишиларнинг ўз чўнтакларини тўлдиришларига йўл очиб бериш эмасмикан?!

Пойафзал ремонт қилувчи муассасалардаги усталарнинг чўнтаклари шахсий «касса» бўлиб қолмаслиги керак!

У. ЮСУПОВ,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири.

«Зангори экран» ательесининг Киров район филиали радиомеханиклар коллективи район аҳолисига намунали маиший хизмат кўрсатмоқда. Улар ҳар ойда ўрта ҳисобда 900 буюртмани ателье устахонасида, шунингдек, хонадонларда ремонт қилмоқдалар.

СУРАТДА: Киров район «Зангори экран» ательесининг ишчан радиомеханиги Карим Хайитматов навбатдаги телевизорни созламоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЯНГИ ЭКСПОНОМЕТР

Москвадаги экспонометрик приборлар заводида фотоҳаваскорлар учун зарур бўлган «Москва -2» экспонометри яратилди. Янги экспонометр оқ-қора ва рангли плёнкалар учун бемалол ишлатилиши мумкин. У ўзининг олдинги хилларига қараганда анча арзон ва пишиқ, ишлатишга қулайдир. Янги экспонометр атмосфера ўзгаришларига бефарқ бўлганлиги учун истаган об-ҳаво зонасида ишлатилиши мумкин.

Заводда телевидение ходимлари, кинооператорлар ва фотомухбирлар учун мўлжалланган «Фотон-2» экспонометр ҳам яратилди. Янги экспонометрлар тез орада ишлаб чиқарила бошланади.

ОРЗУ УШАЛМОҚДА

Инсон ҳаётда ўз ўрнини турлича топади. Инсонга меҳнат шон-шавкати ҳам турлича келади. Тошкент уйсозлик комбинатининг ишчиси, коммунист Жамила Аъзамова меҳнат қаҳрамони эмас. Лекин шундай бўлса-да, у ҳақда қанча гапирсанг арзийди.

Жамила ёшлигидаёқ қурувчилик касбига меҳр қўйди. Тошкентдаги 97-мактабда ўқиб юрган чоғларида унинг қалбида бинокор бўлиш иштиёқи туғилди. У тез-тез қурувчилар ҳузурига бориб турар, соатлаб уларнинг ишини кузатар ва бундан завқланар эди. Ёш Жамила келажакда албатта бинокор бўламан деган қарорга келди. У Москвадаги Куйбишев номли инженерлик-қурилиш институтига ўқишга кирди. Институтни муваффақиятли тамомлаган Жамила она шаҳри Тошкентга қайтиб, уйсозлик комбинатига ишга кирди.

Ана шунга ҳам айтарлик кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин шу давр ичида шаҳримизда жуда кўп бинолар қад кўтарди. Чилонзор массиви бунёд этилди. Жамила ҳам ўсди, вояга етди. У қурилиш мастерлигидан катта прорабгача, участка бошлиғи даражасигача кўтарилди. Жамила Аъзамова қурилиш комбинатининг монтаж бошқармасида биринчилар қатори коммунистик меҳнат зарбдори деган номга сазовор бўлди.

Чилонзорда бирор сектор йўқки, у ерда Жамила Аъзамова ва унинг ўртоқлари ишламаган бўлсин. Янги уйларга кўчиб кирган кишилар муҳташам бинолар қурганликлари учун бу қурувчиларга қалб миннатдорчилигини изҳор этишади.

Бундан уч йил муқаддам ёш инженер-қурувчига тантанали равишда партия билети топширилди. Шу кун Жамила учун унутилмас дамлардан бўлиб қолади. Ўтган йили эса Жамила Аъзамова ҳалол меҳнатлари эвазига «Шавкатли меҳнати учун» медали билан тақдирланди. Қалби олов бу қиз шу кунларда ҳам ғайрат кўрсатиб, меҳнат қиляпти.

СУРАТДА: шаҳримизнинг кун сайин обод бўлиб бораётган янги Черданцев массиви. Бу ерда қисқа муддатда кўпгина турар-жой бинолари, маданий-маиший ва болалар муассасалари қурилмоқда.

М. НУРИТДИНОВ фотоси.

ШИФОКОРЛАР КУТУБХОНАСИ

В. П. Чкалов номли самолётсозлик заводига қарашли медицина санитария қисмининг шифохонаси мажлислар залида кутубхона ташкил этилганига ўн йилдан ошди. Шу йиллар мобайнида шифохона кутубхонаси ўн минглаб беморларга, қанчадан-қанча шифокорларга хизмат қилди. 225 ўринли бу шифохонада даволанаётган беморлар кутубхонадан мамнун. Жавонларда рус ва чет эл классик ёзувчиларининг, ўзбек ва қардош республикалар ёзувчиларининг асарларини кўриш мумкин.

Кутубхона ишларини олиб борувчи ҳамшира Зина Шимаровадан китобхонлар хурсанд.

— Даволаш процессида бадиий китоблар катта ўрин тутади. Китоб туфайли бемор ўз дардини унутади, нерв системалари осойишта бўлади,—дейди терапия бўлимининг бошлиғи Насиба Иноғамова.

Яқинда республика илмий медицина кутубхонаси ходимлари ажойиб ташаббус кўрсатишди. Улар медицина-санитария қисмининг поликлиникасида кўчма илмий медицина кутубхонаси ташкил қилишди.

Республика илмий кутубхонаси ахборот бўлимининг бош библиографи Ф. Е. Кононова кўчма кутубхонадан фойдаланиш йўлларини кўрсатди ва республика илмий медицина кутубхонасининг 80 минг жилдлик бой фондидан кенг фойдаланишга таклиф қилди. Кутубхона ходими И. С. Евченко китобларни белгиланган вақтда, кечиктирмай етказиб беряпти, ҳар бир заявканинг инобатсиз қолмаслигини таъминлаяпти.

У. НАЗАРОВ.

БИР ОИЛА ФАРЗАНДЛАРИДАЙ

Тўқимачилик комбинати 1-тўқув фабрикасининг калавалаш цехида бир хил ишчи формаси кийиб станоклар олдида меҳнат қилаётган қизларнинг илдам ҳаракати кишининг ҳавасини келтиради. Бу қизлар меҳнат қилаётган бригада анча вақтдан бери цехда, пешқадамлик қиляпти. Уларнинг меҳнатни ташкил қилишдаги ва маҳсулот сифатини яхшилашдаги тажрибасидан бошқа коллективлар ўрнак олса арзийди.

— Қизларимизнинг барчасидан бениҳоя миннатдормиз, улар зиммаларидаги вазифани катта муваффақият билан бажармоқдалар,— дейди цех мастери Геннадий Яковлевич Серпов.— Бригадада энг асосий кўрсаткич ҳисобланган ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғининг мунтазам ортиғи билан бажарилаётганлигининг ўзи ҳам калаваловчи қизларимизнинг фидокорона меҳнат қилаётганликларини кўрсатиб турибди...

Ҳақиқатдан ҳам мастернинг хурсанд бўлганича бор. Калаваловчи қизларнинг меҳнатга бўлган муносабати, одоб-хулқи, кишилар билан муомаласи ҳақида ҳарқанча мақтов сўзлар айтса арзийди. Уларнинг кўпчилиги илгари ҳунар мактабида бирга ўқишганди, комбинатда ҳам бирга ишлашяпти.

— Қизлар бирга ўқиб, бирга ишлашаётгани учун ҳам бирбирларини яхши тушунишади, — деб давом этди мастер.—Уларнинг бир оила фарзандларидай аҳиллигига кўпчиликнинг ҳаваси келади.

Бригададаги Карима Боймиеванинг ФЗУ мактабини битириб келганига эндигина бир йил бўляпти. Шу қисқа давр мобайнида у меҳнатсеварлиги, уқувлилиги билан дугоналари орасида яхшигина обрў қозонди. Карима ҳақида ортиқча мадҳ айтишнинг ҳожати йўқ, унинг март ойида планни 128,4 процент бажариб, «Комбинатда энг яхши калаваловчи» деган юксак номга сазовор бўлганлигининг ўзи ҳам қандайлигини кўрсатиб турибди.

Коллективнинг энг ёш аъзоси Фая Мирсаяпова ҳам бригада эришаётган ютуқларга катта ҳисса қўшяпти. У ишнинг кўзини билиши, уддабурролиги туфайли ҳар сменада 160 килограмм ўрнига 180-190 килограмм калава ўраяпти. Фая тайёрлаган маҳсулотнинг асосий қисми ҳамиша биринчи сортга қабул қилинади.

Бригададаги Зубайда Иброҳимова ҳақида ҳам Карима Боймиева ва Фая Мирсаяпова ҳақида айтилган илиқ гапларни айтиш мумкин.

Мастер Геннадий Яковлевичнинг фахрланганича бор. Унинг бригадасидаги қизлар бир оила фарзандларидай қўлни қўлга бериб меҳнат қилиб, корхоналари шуҳратига шуҳрат қўшяптилар.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

„ТОШКЕНТ ОҚШОМИ"ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«ҚАЧОНГАЧА?»

Бешқайрағоч массивининг қиёфаси бугун таниб бўлмас даражада ўзгарди. Жуда тез фурсат ичида уй-жой бинолари қад кўтариб, аҳоли яшайдиган каттагина пунктга айланди. Аммо янги жойнинг ўзига яраша ташвишлари ҳам бўларкан. Баъзан телефон муаммоси, сув танқислиги қийнаб қўяпти.

Газетамизнинг шу йил 10 май сонида «Қачонгача» сарлавҳаси билан босилган материалда шу ҳақдаги истаклар баён этилган эди.

Октябрь район партия комитетидан жавоб қилинишича, газета мулоҳазаси тамоман тўғри деб топилган. Бу масала район коммунал хўжалиги бўлими ходимлари ўртасида муҳокама этилди, зарур тадбирлар белгиланди. Собир Раҳимов кўчаси ва қисман Қизил тонг кўчасига оқар сув юргизилди. Водопровод қувури ётқизиш ишлари айрим сабабларга кўра 1969 йилда бошланади.

525

Ахлоқ — шахснинг оғир баҳолиқ либосидур.

НАВОИЙ.

НАВОИЙ ТАРБИЯ ҲАҚИДА

Навоий улуғ шоир бўлиш билан бирга улкан муаллим ва мураббий ҳамдир. У ўзининг бутун ҳаётини ва ижодий даҳосини кишининг бахт-саодати ва камолотга етишига бағишлади. Шу сабабли инсоннинг энг олижаноб фазилатлари, илм эгаллаш, ахлоқ-одоб масалалари Навоий ижодининг бош мавзуидир.

Навоий ўзининг барча асарларида инсоннинг энг гўзал ва зарурий хислатларидан бири ақл ва илм олиш деб таълим беради. Киши илм-фанни эгаллаб, уни борган сари такомиллаштирмоғи лозим. Илм эгаллаш учун ёшликдан қатъий киришиш керак. Навоийнинг фикрича, ёшликдан ҳаракат қилган одамгина илмни пухта, тўла-тўкис эгаллайди, оз вақтда кўп нарсани билиб олади.

Илм ҳақидаги фикрларини Навоий ўзининг жуда кўп ҳикматли сўзларида ва шоҳ асарларидаги образлар орқали тарғиб қилади. Унинг «Фарҳод ва Ширин», «Лайли ва Мажнун», «Садди Искандарий» («Искандар девори») даги ижобий образлар: Фарҳод, Қайс (Мажнун), Искандар. Лайли, Ширинлар ёшликдан илм оладилар. Навоий улар илм ва таълимни қандай олганликларини батафсил гапиради. Масалан, Фарҳодни олайлик: Фарҳод тўрт-беш ёшга етганда ўқитиш учун ўз даврининг энг донишманд кишисига берилади. Унинг зеҳни-қобилияти шундай таърифланади:

«Агар ҳар бир дарсни бир марта кўрса ўша варақни қайтадан очиш йўқ эди. Нима сўзники ўқиса, кўнглига... ёзилиб қолар эди. У ҳар бир дарсни ўқиб ўтиши билан бирликда уқиб ўтишни ҳам ўзига шиор қилиб олган эди. Бутун ўқиганлари саҳифа-басаҳифа ёдида қолиб борар эди».

Навоий бадиий асарларидаги ижобий қаҳрамонларнинг ҳаммаси ҳам олим, донишманд кишилардир. Навоий ўз асарларида аёлларнинг ижобий образларини ҳам илм-фан, санъат ва ҳунар эгалари қилиб тасвирлайди.

Ширин, Лайли, Дилоромлар фақат гўзал аёллар бўлиб қолмай, балки олима ва санъаткор ҳамдир. Моҳинбону эса донишманд давлат арбоби, унинг саройидаги қизларнинг бири шоира, бири музикачи, бири раққоса, бири файласуф, бири астроном, бири тарихчи, бири табиб, бири математик ва бошқа шу каби олимадирлар.

Улуғ шоирнинг ўз ҳикматли сўзларида илмни улуғлаши ва асарларида ижобий қаҳрамонларни илм-фанни етук эгаллаган донишманд қилиб тасвирлаши, унда ёшларни илмли қилиш орзусининг намоён бўлишидир.

Инсоннинг энг яхши хислатларидан яна бири қилиб. Навоий меҳнатни куяди. Меҳнат инсон қадр-қийматини, ҳуснини оширувчи мезондир:

«Юк чекмак ила кишига зеболик эрур».

Навоий кишиларга виждон билан ҳалол меҳнат қилишни уқдиради. Ҳалол меҳнат киши ҳаётини лаззатли қилади. Шоир ҳалол меҳнат билан кун кўришни ҳиммат ва саҳоватдан аъло билади. Унинг бир ҳикоятида меҳнат билан кун кўрувчи мўйсафид:

«Бир дирам олмоқ чекибон дастранж
Яхшироқ андинки, биров берса ганж»

сўзлари билан Ҳотами Тойни лол қолдиради.

Меҳнат аҳли—косиблар, деҳқонлар, ҳунармандлар жамият ва халқ манфаати учун ишлайдиган виждонли, одобли, инсофли кишилардир. Шу сабабли уларга Навоий қисқа, маъноли баҳо беради, уларни кўкка кўтариб мақтайди.

Навоийнинг халқпарварлик ҳақида айтган ҳикматли сўзлари буюк аҳамиятга эга. Жамият аъзоси бўлган ҳар бир киши эл-юрт учун ҳунари, маблағи, яхши сўзи ва маслаҳати билан фойда келтириши, ёрдам бериши керак. Бу билан ҳам жамиятга, ҳам ўзига фойда келтирган бўлади:

«Нафъинг агар халққа бешак дурур,
Билки бу наф ўзинга кўпрак дурур»

Халқ ғамини ейдиган, халқ бахт-саодати учун курашадиган кишилар ҳақиқий инсон ҳисобланади:

«Одами эрсанг демагил одами,
Оники йўқ халқ ғамидан ғами».

Бу шоҳ байт Навоийнинг бутун ижоди ва фаолиятида, инсониятнинг бахту саодати учун олиб борган курашида магрур янграган шиор бўлиб қолди.

Ватанпарварлик ғояси ҳам халқпарварлик билан бирга куйланади. Ватанпарварлик ҳақида Навоий ўзининг бир неча асарларида алоҳида боблар очади. Ҳар бир инсон учун она-ватан муқаддасдир. Ватанининг бирлиги, тинчлиги, ободлиги учун кураш ҳар бир кишининг шарафли бурчидир. Инсон тирик экан қўлидан келганича ватан учун курашмоғи лозим. Шоир бу ҳақда дейди:

«Аёлу ватан узра то жони бор,
Киши ҳарб этар токи имкони бор».

Навоийнинг таърифлашича, одоб кишининг олижаноб фазилатларидандир. Одобнинг энг муҳим хусусиятларидан бири ота-онани, катта-кичикни ҳурмат-иззат қилишдир:

«Бошни фидо айла ато қошиға,
Жисмни қил садқа ано бошиға».

Катта ёки кичик билан бўладиган муомалада одоб сақлаш ҳақида қуйидаги фикр айтилади:

«Кимки улуғроқ, анга шафқат керак».
Улки кичикроқ, анга шафқат керак».

Киши бир-бири билан муомала қилганда ширин сўз бўлиши, гапираётганда сўзини қалбидан чиқариб сўзлаши лозим. Бу ҳақда Навоий «Тилинг билан кўнглингни бир тут»», «Тилга ихтиёрсиз, элга эътиборсиз», «Чин сўз муътабар, яхши сўз мухтасар», «Сиҳат тиласанг кўп ема, иззат тиласанг кўп дема», «Сўздадир ҳар яхшилик» каби ҳикматли сўзлар айтганки, улар ҳозирда мақолларга айланиб кетган.

Хушмуомалалик, ёқимлилик, камтарлик одамнинг энг яхши фазилати бўлса, дағаллик, қўполлик энг ёмон хислатдир:

«Сўз қаттиғи эл кўнглини озор айлар,
Юмшоғи кўнгилларни гирифтор айлар».

Шоир кишиларнинг ўзаро муомала-муносабатлари ҳақида гапирар экан ростгўйлик, тўғрилик, адолатлиликка даъват этувчи, қаллоблик, ёлғончиликни қораловчи доно фикрлар баён қилади. У ўзининг барча асарларида тўғриликнинг афзаллигини батафсил сўзлайди, ижобий қаҳрамонларни одил, софдил, ростгўй қилиб гавдалантиради, Тўғри, виждонли одамлар эл-юртда обрўга сазовордирлар. «Кишининг иши тўғрилик бўлгач, бу унинг иши учун энг яхши мақтовдир», —деб ёзади Навоий.

Тўғриликнинг афзалликларини тасдиқлаш учун ҳаётий мақоллар ва ҳикоятлар келтирилади. Мана бир ҳикоятда шундай: «Бир подшоҳ бир устунли уй қуришни орзу қилган. Қидириб-қидириб бир тўғри ёғочни топишган. Унинг эгаси бир кампир экан. Ёғоч учун ҳар қанча баҳо қўйсалар ҳам кампирнинг кўнгли бўлмайди. Ниҳоят ёғоч бараварида кампирга олтин бериб, устунни сотиб олганлар. Устун билан уй қурилади, уйга ва устунга олтин нақшлар берилади. Бир куни кампир иморатни томоша қилишга келиб ёғочни қучоқлаб олади ва бундай дейди: «Сен тўғри бўлиб ўсганинг учун мени ҳам, ўзингни ҳам олтинга кўмдинг». Навоий ҳикояни шундай хулосалайди: «Тўғри ўсган чиройли бир дарахтки, кишини шундай бахтиёр қилар экан, тўғри бир одамнинг қилган ишини қандай таърифлаб битириш мумкин».

Алишер Навоий ёлғон сўзлаш ва фирибгарликни тўғриликка қарши қилиб тасвирлайди. Ёлғон сўзловчи одамлар халқ олдида ҳеч қачон ишонч қозона олмайдилар. Бу ҳақда Навоийнинг шундай ҳикояти бор: «Қадим вақтда бир ёлғончи бор эди. Унинг уйига ўт тушиб кетади. У халойиқдан ёрдам сўраб доддвой қилди. Фарёдини эшитганлар ҳам унинг сўзига ишонмайдилар. Ёлғончининг уйи куйиб кетади. Шунда бир донишманд унга шундай дейди: «Кимки ёлғон сўзласа, унинг рост сўзига ҳам халқ эътибор қилмайди. Агар халқ сенга ёрдам қилмаган бўлса, ўзингдан ўпкалашинг керак».

Шунинг учун Навоий ҳар қандай оғир вазиятда қолганингда ҳам рост сўзлашни истамасанг ёлғон ҳам сўзлама деб таълим беради.

«Неча зарурат аро қолғон чоғи,
Чин демас эрсанг, дема ёлғон доғи».

Навоий инсонларни бир-бири билан дўст бўлиб яшашга чақиради, дўстлик ва биродарликни улуғлайди. Унинг асарларида кишилар ўртасидаги оддий дўстлик куйланиб қолмай, балки халқлар ўртасидаги дўстлик ҳам тараннум этилади. Шоирнинг бадиий асарларида турли халқ вакиллари: хитойлик Фарҳод, эронлик Шофур, арманистонлик —Ширин, арабистонлик — Қайс (Мажнун), юнонистонлик — Искандар ва бошқалар дўст бўлиб яшаш, ўзаро кўмаклашиб, тинч ҳаёт кечиришни истайдилар.

Улуғ ўзбек шоири Навоий аҳлоқ ва одоб — инсоний олийжаноб фазилатлар тўғрисида яна қанча-қанча ажойиб фикрлар, маслаҳатлар айтганки, уларни айтиб тугатиб бўлмайди. Навоийнинг илғор фикрлари шу вақтгача ўз қийматини йўқотган эмас ва бундан кейин ҳам йўқотмайди. Ўтмиш жамиятдаги энг яхши тажрибаларнинг меросхўри бўлган совет ёшлари улуғ ўзбек шоири Алишер Навоийнинг ахлоқ-одоб ҳақидаги илғор фикрларидан доим фойдаланадилар.

Муҳаммаджон ҲАКИМОВ,
филология фанлари кандидати.

ЯНГИ ТЕАТР

Яқинда Ҳамза номидаги Ўзбек давлат академик драма театрининг эски биносида одатдагидан ташқари ҳовли тўйи бўлди. Ҳамзаликлар ўз театрларини ёшларга топширдилар. У энди «Ёш гвардия» деб аталади.

Ёшлар ижодий коллективининг бош режиссёри Эргаш Масафаев мухбиримизга бундай деди:

— Бизнинг коллективимиз жуда ёш ва биз СССР халқ артистлари С. Эшонтўраева, Ш. Бурхонов, республика халқ артистлари А. Турдиев, Я. Абдуллаева, З. Муҳаммаджоновлар ўз маҳоратлари билан томошабинларни ҳушнуд этган саҳнада ўйнашимиздан ғоят бахтиёрмиз. Уларнинг ўрнини бу саҳнада Фарҳод Аминов, Муҳаммад Аҳмедов, Ширин Азизова сингари ёш талантлар эгаллайдилар.

Ҳозир мавсум очилишига тайёргарлик кўраяпмиз. Биринчи спектаклимизни Ленин комсомолининг 50 йиллиги кунида кўрсатамиз. Коллектив ёш драматург М. Каримовнинг «Дийдор» пьесаси устида ишламоқда.

Шаҳар китоб растаси қошидаги тасвирий санъат бўлими санъат шинавандаларига намунали хизмат кўрсатаётир. Бу ерда кўпгина рангли плакатлар, машҳур рассомларнинг расмларини харид қилиш мумкин.

СУРАТДА: китоб растасининг тасвирий санъат бўлими.

М. Нуриддинов фотоси.

Лирика

СЕН ВА МЕН

Сен оқшом балқиган ҳилоладай ҳур.
Мен аста ёпирилган тундай қароқчи.
Қаршингда юлдузлар чақнаб кўринур,
Бу — менинг кўзларим, йўлингда соқчи.
Бошинг узра ёйиб барқут чодирим,
Минг кўз билан сенга термуламан жим,
Сени шаффоф. мени қаро қилган ким?
Қалбим, муҳаббатим, жоним сўроқчи...

●

ТИЛ

Яна кўзларимга жаҳон қоронғу,
Яна кўнглим титрар унинг ваҳмидан.
Тил дебон аталган қилич зарбидан,
Қилич деб аталган тилнинг заҳмидан
Дунёдай кўп қадим бу зарбулмасал
Наҳотки яшаса тургунча дунё.
Табиат, шамширдек тилдан ҳам аввал
Шафқатли дил берсанг, бўлмасми раво...

●

НИҲОЛ

Бир боққа ўт кетди қўрқинч, беаёв,
Чинорлар гурсиллаб йиқилди беҳол.
Шамол изғиб, ёмғир соларкан талов,
Оловга чулғанди ёшгина ниҳол.
Ёнаркан, жонланди ширин тушлари:
Етук дарахт эмиш... о гўзал рўё!
Бошида чарх уриб жаннат қушлари,
Олтин меваларин ўпармиш гўё...

●

НАҲОТ...

Шеър қилиб айтишга арзимас балким,
Бир дам эътиборга балки арзимас.
Лекин мен паришон ўйлар ичра жим
Баланд остонада қотдим бир нафас.

«Қопағон кўппак бор, бўлгин эҳтиёт»
Деган таҳдид турар... Эҳ, инсон, инсон!
Ўзингга ўхшаган жонларни, наҳот,
Ит билан қўрқитиб яшайсан ҳамон...

Жамол КАМОЛОВ,
Бухоро

ХАНДА

Кунлардан бир куни Маҳмуд Ғазнавий ўз боғида ором олиб ўтирганида, пашшалар ҳоли жонига қўймабди. Шунда у хизматкорларига қараб:

— Дунёда пашша бўлмаган жой бормикан? — дебди.

Шунда қизиқчи туриб:

— Албатта бор. Одам бор жойда пашша бор. Одам йўқ ерда пашша ҳам йўқ,— дебди.

— Ёлғон гапиряпсан! — сўзини бўлибди Султон, — эҳтимол, пашшалар одам оёғи етмаган жойларда ҳам бордир.

— Бу мумкин эмас, — деб туриб олибди қизиқчи.

— Борди-ю, шундай ер бўлса-чи? — сўрабди. Султон қизиқчидан.

— Агар сизнинг гапингиз тўғри бўлса, мени минг дарра уришга буюринг. Агарда мен ютсам, унда султон жаноблари менга нима ҳадя қиладилар?— дебди қизиқчи.

—Мингта олтин танга бераман,— дебди Султон Маҳмуд.

Кунлардан бир куни улар одам оёғи етмаган ерга овга чиқишибди. Султон отдан тушиб, дам олмоқчи бўлган экан, қаердандир бир тўда пашшалар ғув этиб учиб келиб уни талай бошлабди.

Шунда Султон қизиқчини чақириб олиб

— Қара, пашшалар... Ахир, бу ерга одам боласи оёқ босмаганку!

— Агар султон жаноблари ўзларини одам қаторига қўшмасалар, ўзларининг иши, мен эса ўзимни одам деб ҳисоблайман,— дебди қизиқчи.

Султон хахолаб: «Зеҳнингга баллие. Мингта олтин танга ютдинг», — дебди.

ШАҲРИМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЯНГИ ТУҒРУҚХОНА

Фарзанд туғилиши ҳар бир оилага қанча-дан-қанча бахт, севинч инъом этади. Чилонзорда 120 ўринли яна бир туғруқхона очилди. У энг яхши жиҳозлар билан таъминланган.

Тегишли маслаҳатлар олиш учун хотин-қизлар консультацияси хонаси ҳам мавжуд. 6- ва унга яқин кварталда истиқомат қилувчилар учун янги бинонинг ишга тушиши жуда қулай бўлди.

✦ ✦

БОЛАЛАР УЧУН

Боланинг тоби қочганда навбат кутиб туришдан ҳам азобли ҳолат бўлмаса керак. Бу даҳмазани деярли ҳар бир ота-она бошидан кечирган.

Бугун Чилонзорнинг 6-кварталида янги болалар поликлиникаси очилди. Энди ота-оналар тоби қочган болаларини бемалол шу ерга олиб келаверадилар. Поликлиникада болаларни етук мутахассислар даволайди. 28 ва 29-поликлиникалар ўз мутахассисларини шу ерга йўллашган.

ХАВФСИЗЛИК ҲАРАКАТИ БУРЧАГИ

Тошкент шаҳар Совети жамоат тартибини сақлаш бошқармаси қошидаги давлат автомобиль инспекцияси бўлимининг жамоатчилик ўртасида кўча ҳаракати қоидасини бузувчиларга қарши кураш олиб борувчи агитация ва пропаганда шохобчаси шаҳримизнинг истироҳат боғларида ва кинотеатрлар қошида «Хавфсизлик ҳаракати бурчаклари» ташкил қилди.

Бу бурчаклар хилма-хил рангли плакат ва фотосуратлар билан безатилган. Бундан ташқари, истироҳат боғларининг радиоузели орқали ҳар куни бир неча марта кўча ҳаракати қоидаси ҳақида лекция ва суҳбатлар эшиттирилади. Кино экранларда эса фильм намойиш этилишидан олдин «Тошкент кўчаларида», «Йўловчи айби билан», «Улар ҳам айбли» ва бошқа қисқа метражли фильмлар намойиш қилинади. Шунингдек, бурчакларда ҳафтада бир марта давлат автомобиль инспекцияси ходими йўловчиларга тегишли консультациялар ҳам бериб туради.

Ҳ. САИДОВ.

СУРАТДА: Тельман номидаги маданият ва истироҳат боғида уюштирилган «Хавфсизлик ҳаракати» бурчагида давлат автомобиль инспектори ўртоқ З. Зоҳидов йиғилганлар билан кўргазмали суҳбат ўтказмоқда.

Автор фотоси.

КИНО

ОЗАРБАЙЖОН ССР. «Озарбайжонфильм» киностудиясида республика халқ ёзувчиси Сулаймон Рагимовнинг «Меҳмон» повести асосида бадиий фильм суратга олинмоқда. Сценарий муаллифлари — М. Ерзинкян ва М. Дадашев. Фильмда прокурорнинг оғир меҳнати ҳақида ҳикоя қилинади. Асардаги воқеалар 30-йилларда бўлиб ўтади. Бош қаҳрамон Меҳмон четка бир тоғли қишлоқда ишлайди. Кишиларнинг граждданлик ҳуқуқи ва қонунчиликни ҳимоя қилган Меҳмон ўтмиш қолдиқларининг қаршилигига дуч келади.

СУРАТДА: фильмдан кадр. «Калиш» лақабли прокуратура қоровули ролида Давлат мукофоти лауреати, Озарбайжон ССР халқ артисти Риза Таҳмасиб ва Меҳмоннинг умр йўлдоши Зулайҳо ролида—артистка Флора Керимова.

Э. Мкртичянц фотоси, ТАСС фотохроникаси.

СОВЕТ ОИЛАСИ МАНФААТИНИ КЎЗЛАБ

АПН

СССР Олий Советининг тўртинчи сессияси СССР ва иттифоқдош республикаларнинг никоҳ ва оила тўғрисидаги қонун Асосларини кўриб чиқди ва тасдиқлади. Қонун 1968 йил 1 октябрдан кучга киради. У иттифоқдош республикаларда янги никоҳ оила кодексларини ишлаб чиқиш учун юридик асос бўлиб қолади.

СССР Олий Совети палаталарининг доимий комиссиялари докладида таъкидланганидек, янги қонун асослари никоҳ ва оила ҳақидаги совет қонунларини янада тараққий эттиришни кўзда тутади. Янги қонун кўп йиллик тажрибаларга асосланиб, СССРдаги никоҳ-оила муносабатларининг асосини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Янги қонунда мавжуд қонунларга қандай ўзгаришлар ва тўлатишлар киритилади:

Умумиттифоқ қонуни биринчи марта шуни тасдиқлайдики, никоҳдан ўтмоқчи бўлган келин билан куёв муддатидан бир ой илгари ариза бериши керак. Ҳозирги пайтгача бундай қатъий муддат йўқ эди. Инструкциялар тарзида белгиланган муддатга кўпинча амал қилинмас эди. Никоҳдан ўтишдан бир ой олдин ариза бериш, енгил-елпи хаёллар билан бирга яшашга интилаётган ёшларни чуқурроқ ўйлаб кўришга мажбур этади. Энди улар дурустроқ ўйлаб кўрадиган, ўз оилалари ҳақида чуқурроқ хулосага келадиган бўладилар. Шу билан бирга янги қонунда баъзи шароитларда вазиятдан келиб чиқиб бу муддатни қисқартириш ёки узайтириш мумкин.

Янги қонун Бутуниттифоқ бўйича эр-хотин ўртасида шахсий ва мулкий муносабатларнинг тенглигини йўлга қўяди. Эр билан хотин бир-бирини моддий жиҳатдан қўллаб туриши керак. Шу билан бирга қонунга мувофиқ агар хотин оғир оёқ бўлса, эрдан алимент олиб туриш ҳуқуқига эга бўлади. Албатта эр унга моддий ёрдам бермаса, шундай қилинади.

Эр-хотин ажралишиб кетгандан кейин ҳам меҳнатга яроқсиз бўлган томон алимент олиб тураверади. Иттифоқдош республикалар алимент тўлаётган томоннинг шароитини ҳисобга олиб уни бу мажбуриятдан озод қилиши ёки чегаралаши мумкин. Агар эр-хотин ажралишдан кейин улардан бири бир йил муддат ичида меҳнатга яроқсиз бўлиб қолса, иккинчи томоннинг мулкидан олишга ҳақли бўлади. Агар эр-хотин узоқ вақт бирга яшаган бўлса-ю, улар ажралишганидан кейин орадан беш йил ўтмасдан улардан бири пенсияга чиқса, суд алимент ундириб бериши мумкин.

Янги қонунда она ва бола ҳуқуқини сақлашга алоҳида эътибор берилган. Хотин оғир оёқлик пайтида ёки бола туғилгандан кейин бир йил муддат ўтгунча эри унинг розилигисиз судга бера олмайди. Қонунга биноан туғилган бола шу ота ва онаники эканлиги биринчидан, ота-онанинг никоҳ қоғози билан, иккинчидан, ота ва онанинг ўзлари тан олиши билан, учинчидан эса, маълум бир вазиятда суд қарори билан тасдиқланади.

Янги қонунга биноан ота билан она ўз боламиз деб тан олган ёки суд қарори орқали тасдиқланган фарзанд никоҳда бўлган ота-онадан туғилган бола каби ҳар қандай ҳуқуққа эга бўлади.

Қонун шуни тасдиқлайдики, ота билан она ажралишиб кетгандан кейин ҳам ўз фарзандлари олдида баравар масъулиятга эга бўлади. Мабодо ота-оналар ўз боласини тарбиялашдан бош тортса ва унинг тарбиясига зарар келтирса, оталик ёки оналик ҳуқуқидан маҳрум этилади. Лекин бу уларни фарзанд олдида бўлган моддий масъулиятдан ҳалос қилмайди.

Агар фарзанд вояга етганидан кейин у ота билан онани моддий жиҳатдан таъминлашдан воз кечса, аввало бунинг сабаблари аниқланади. Агар бир вақтлар ота билан она ўз вазифасини бажаришдан бўйин товлаган бўлса, фарзанд ҳам уларни таъминлаш мажбуриятидан озод қилинади.

Янги қонунда яна бир муҳим янгилик бор. Агар алимент тўлаётган томоннинг кейинги оиладан ҳам фарзандлари бўлса ва уларнинг моддий таъминоти алимент олаётган болаларникидан камроқ бўлса алимент миқдорини камайтириш мумкин.

Энди биринчи ёки иккинчи группа инвалидлари ҳам алиментни камроқ тўлашлари мумкин бўлади. Шунингдек, болаларнинг ўзи ишлаётган бўлса ва етарли ойлик олаётган бўлса, уларга тўланаётган алимент ҳам камайтирилади. Агар болалар тўла равишда давлат ёки жамоат ташкилотлари ихтиёрида бўлса, суд ота-онадан олинадиган алимент миқдорини қисқартириши ёки бутунлай тўламасликни тасдиқлаши мумкин.

Қонунда болаларни асраб олиш ҳақида ҳам янгиликлар бор. Мабодо ота билан она ўз боласини тарбиялашдан бўйин товласа, уни ота-онанинг розилигисиз ҳам бошқа одам фарзанд қилиб олиши мумкин. Шунингдек, баъзи ўринларда ота ёки онанинг биттаси рози бўлса, болани бошқа одам асраб олиши мумкин. Асраб олинган бола мазкур оиланинг барча фарзандлари қатори тенг ҳуқуқли бўлади ва унинг асраб олинганлиги қатъий сир сақланади...

Ҳозир иттифоқдош республикаларда никоҳ-оила кодекслари ишлаб чиқилмоқда. Уларда миллий, маҳаллий шароитлар тўла акс этади.

Ю. КОРОЛЕВ.
Юридик фанлари кандидати.

Мутахассис минбари

КОНСЕРВА ҲАҚИДА

Совет Иттифоқида ҳар йили 8 миллиард банкага яқин консерва ишлаб чиқарилади. Улар асосан сабзавот, мева ва гўштдан тайёрланади 800 хил консерва сут ва сут маҳсулотларидан, балиқлардан ва бошқалардан тайёрланади. Халқнинг эҳтиёжларига биноан уларнинг турлари йил сайин ортиб, сифати яхшиланиб бормоқда.

Консервачилик тарихи 150 йилдан ортиқроқ вақтни ўз ичига олади. Ўтган асрнинг бошларида Франция ҳукумати озиқ-овқат маҳсулотларини узоқ вақт сақлаш чораларини топиш ҳақида конкурс эълон қилди. Бу конкурсда ошпаз қандолатчи Николай Аппер ғалаба қозонди ва мукофот олишга сазовор бўлди. У дунёда биринчи бўлиб хилма-хил овқатлардан консервалар тайёрлайди — стерилизация қилади (микробларни ўлдиради) ва шиша идишларга солиб, оғзини мустаҳкам бекитади. Аммо бундай шароитда овқат маҳсулотларининг бузилмаслигига илмий жиҳатдан француз олими Луи Пастер тушунтириб беради.

Барча озиқ-овқат маҳсулотларининг бузилишига асосий сабабчи микроорганизмлардир. Улар озиқ-овқат моддаларини парчалаб юборади, бузади. Иккинчи сабаб — янги ўсимлик ва ҳайвон-тўқималарида содир бўлувчи биохимик процесс бўлиб, тўқималар ферментлари таъсирида парчаланади, яъни бузилади.

Агар микроорганизмлар ҳаёти учун зарур шарт-шароитлардан бир нечаси йўқ қилинса, уларнинг ҳаётий фаолияти вақтинча тўхтайди. Озиқ-овқат моддаларини қуритиб, музлатиб, совутиб сақлаш усуллари шунга асосланган, чунки микроорганизмлар фақат сувда эриган моддалар билан овқатланади, паст ҳарорат эса уларни вақтинча қотириб қўяди. Лекин қуритилган моддаларга сув қўшилиши, музлатилган маҳсулотларни уй ҳарорати даражасигача иситиш билан микроблар тирилади ва яна бузилиш хавфи туғилади.

Стерилизациядан сўнг банка ичида тирик микроблар қолмайди ва озиқ-овқат маҳсулотларида бўлган ферментлар бузилади Натижада овқатни бузувчи икки сабаб ҳам йўқотилади. Яхшилаб бекитилган банканинг ичига ташқаридан, ҳаводан микроблар тушмайди ва бундай консервалар йиллар мобайнида сақланади.

Консерваларнинг тўйимли ва ундаги оқсиллар, ёғлар, углеводлар, минерал элементларнинг миқдори шу консерваларни тайёрлаш учун ишлатилган озиқ овқат маҳсулотларига яқин бўлади. Баъзан, тайёрланаётган консерваларга ёғлар, шакар қўшилиши, у чиқиндилардан тозаланиши сабабли тўйимлироқ бўлиши мумкин.

Илгарилари консерва тайёрлаш ва стерилизация қилиш натижасида витаминларнинг кўп қисми бузилиб кетади, деб ҳисоблашар эди. Текширишлар шуни кўрсатдики консервалар тайёрланаётганда металл билан кислороднинг овқат маҳсулотларига таъсири йўқ қилинса энг чидамсиз ҳисобланган С витаминининг миқдори 25 процентгача камайди. қайнатилганда эса озиқ-овқат таркибидаги С витаминининг 45.56 проценти бузилиб кетади. Узоқ вақт сақланган сабзавот ва меваларга нисбатан С витамин консерваларда кўп бўлади

— Сабзавот, мева, гўшт, балиқ ва бошқа кўпгина консерваларни оддий шароитда сақлаш мумкин. Улар ҳарорат 0 даражадан 20 даражагача бўлганда узоқ вақт сақланади. Сут ва сут маҳсулотлари, шакар билан қуюлтирилган кофе, какаолар учун 5 дан 20 даражагача бўлган ҳарорат яхши ҳисобланади. Баъзан иссиқ кунда сут шакарланиб қолади. Консерваларни узоқ вақт сақлашда ҳаво қуруқлигининг аҳамияти катта. Ортиқча намликда металл банкалар ёки қопқоқ занглаб қолиши мумкин. Бу консерваларнинг герметиклигини (зич ёпилиши) бузади ва консерванинг бузилишига сабаб бўлади. Шунинг учун консерваларни ҳаво қуруқ ва нисбий намлиги 70—75 процент бўлган жойда сақлаш зарур.

Консерваларни ишлатишдан олдин уларнинг бузилмаганлигига ишонч ҳосил қилиш керак. Бунинг учун банканинг ташқи томонини синчиклаб текшириш лозим. Унинг корпусида занглаган жойлари, эзилган, урилган ерлари бўлиши мумкин. Банканинг ичига ҳавонинг кириши хавфлидир, чунки ҳаво билан микроблар ҳам киради. Банканинг герметиклигини текшириш учун уни 70—80 даражагача иситилган сувга 5—7 минутча чўктириб қўйиш керак. Агар сув устида банкадан чиққан ҳаво пуфакчалари пайдо бўлса, банка герметиклиги бузилган бўлади ва ундаги консервани истеъмол қилиш мумкин эмас.

Агар консерва банкаларининг усти ва таги бўртиб қолган бўлса уни бармоқ билан босиб кўрганда, босилмаса, жуда ҳам эҳтиёт бўлиш керак. Бундай ўзгаришлар газлар йиғилиб қолганда рўй бериб, уни «бомбаж» дейилади. Бунга сабаб овқатда микроблар яшаши ва кўпайишидир Бундай консервалар ҳам овқат учун яроқсиз ҳисобланади.

Консерваларда баъзи камчиликлар учраши мумкин. Масалан, банкани очганингизда маҳсулот устида кўк-жигарранг доғлар бўлиши мумкин. Кўпинча у оқсил моддаси билан бой бўлган гўшт, балиқ консерваларида учрайди. Бироқ бу соғлиққа, маҳсулот сифатига таъсир қилмайди. Шунинг каби маҳсулот юзасида, атрофида пайдо бўладиган қорамтир ранг ҳам зарарсиздир, яхшиси уни олиб ташлаш керак. Баъзи бир сабзавот консерваларида қора майда бўлакчалар ҳосил бўлади. Бундай вақтларда консерваларни ишлатиш олдидан бир ювиб олиш мақсадга мувофиқдир.

Сабзавот ва мевалардан тайёрланган консерваларнинг юзасида пайдо бўлган юпқа қорамтир қатлам— банка бекилганда унинг ичида қолган ҳаво билан овқатнинг оксидланиши натижасидир. Худди шунга ўхшаш қуйилтирилган сут, кофе ва какаоларда кристалларнинг пайдо бўлиши ҳам зарарсиз ҳисобланади.

Оғзи очилган консерваларни иложи борича қисқа муддат ичида истеъмол қилиш тавсия қилинади, чунки унда оксидланиш процесслари кучайиши ва микроблар кўпайиши мумкин. Бундан ташқари консерваларни очилгандан сўнг шиша ёки чинни тарелкаларга солиб холодильникларда ёки салқин жойларда сақлаш керак, акс ҳолда улардан заҳарланиш мумкин

Консервалар ҳамма учун фойдалий, тўйимли, мазали овқат бўлиб, туристлар ва экспедициядагилар учун эса ниҳоятда қулай таомдир.

А. ШАЯХОВ,

Тошкент Давлат медицина институти овқатланиш гигиенаси кафедрасининг ассистенти.

Америка медицинасидаги капитализм

Америка Қўшма Штатларида касаллик ва, камбағаллик қўлма-қўл ушлашиб боришяпти, деб адолатли гапирадилар: камбағал одам касал бўлади, бемор эса янада камбағаллашади. Ҳақиқатан ҳам маблағ йўқлиги миллионлаб америкаликларнинг врачга мурожаат қилишига йўл қўймайди. Агар касаллик уни даволанишга мажбур этса бу америкаликнинг бюджетига тузалмайдиган зарба беради. Шу сабабли «қашшоқлик ўпкаси» бўлган Аппалачида болалар ўлими мамлакат бўйича ўртача олинган сондан икки баравар кўпроқдир Юқумли касалликлардан ўлиш эса учдан бир қисмдан ҳам кўп.

Ҳали яқиндагина Америка матбуоти Американинг энг бой шаҳарларидан бири. Техас миллионерларининг резиденцияси бўлган Хьюстонда рўй берган фожиали воқеа ҳақида хабар қилди. Бу ерда мактаб швейцари бўлиб ишлаётган Хуан Урестэ ўзининг ўпкаси яллиғланишидан касалланган олти ойлик ўғилчасини касалхонага келтирганида унга ёрдам беришдан бош тортганлар Болани кўздан кечирган врач: «Сизнинг ўғлингиз жиддий касал уни тезлик билан касалхонага ётқизиш керак» деган. Шундан кейин иш касалхона қабулхонасининг секретарига тушган. Секретарь: «Бизга даволаш тўловини гарантиялаш учун медицина страхование қоғозингиз ёки нақд пулингиз керак» деб айтган. Аммо Хуан Урестонинг қўлида ўлаётган боласидан бошқа ҳеч нимаси йўқ эди... Ярим соатдан сўнг у ўғилчасиз қолди.

Техас штатидан сенат аъзоси бўлган Чет Брукснинг тан олиб айтишича камбағал ўғилчасининг ҳалок бўлиши миллионерлар ва қашшоқлар штатидаги кўпгина шунақа одат тусидаги ҳодисаларнинг биттасидир, холос. Шу штатнинг 15 округида бирон врач йўқ. Американинг камбағаллар яшайдиган бошқа кўпгина қишлоқ жойларида ҳам ана шундай аҳвол ҳукм суради. Медиклар бу ерларга бормайдилар, чунки кўп пул ишлаб бўлмаслигини биладилар-да Миссисипи штатида врачлар мамлакатдаги ўртача ҳисобдаи икки баравар кам Боливар қишлоқ округида эса Миссисипининг бошқа округларига қараганда ҳам врачлар икки баравар оз. Бу ерда яшаётган 40 минг негрга атиги уч врач бор.

Яқинда Америка медицина уюшмасининг президенти қилиб сайланган д-р Милфорд Руз: Америка врачларининг энг ваколатли ташкилоти бўлган бу уюшманинг «бирдан-бир мажбурияти медицинадаги капитализмни ҳимоя қилишдан иборатдир» деб айтди.

Биз капиталистик медицинанинг меҳнаткаш америкалик учун нима эканлигини Хуан Урестэ мисолида кўрдик. Чикагода такси ҳайдовчи бўлиб ишлаётган Лоренс Бойд билан боғлиқ бўлган ҳодиса ҳам характерлидир. У бандитлар ҳужумига учраган икки ўткинчига ёрдам беришдек эҳтиётсизликка йўл қўяди. Бандитлар тўппончадан отиб Бойдни ярадор қиладилар. У бир амаллаб касалхонагача етиб келади ва қабулхонада ҳушидан кетади. Афтидан бу уни қутқазган бўлса керак. Унга страхование қоғози ва нақд пул ҳақидаги саволларга жавоб беришга тўғри келмади. Врачлар уни икки марта операция қилади, лекин ўнг қўлининг функциясини тўла тиклай олмайдилар У 31 кундан кейин касалхонадан чиқаётиб 2269 долларлик счётни олди. Таксомотор парки уни ишдан бўшатди. Чунки у энди машина юргизолмас эдида. Бойд орадан сал вақт ўтгач фабрикага ишга жойлашган бўлса ҳам унинг аҳволи оғир бўлиб қолмоқда: энди у узоқ йиллар давомида касалхонадаги қарзини узиши керак.

В. КАЧАНОВ,
(АПН).

Грек маъмурларининг янги уйдирмаси

АФИНА. Бу ерда, тўсатдан эълон қилинган хабарга кўра маъмурлар бош министр Пападопулосга суиқасд қилишда айбланиб, қамоққа олинган кишининг шахсияти тўғрисида илгариги гапларини рад этмоқдалар. Ҳукумат вакиллари Греция армиясининг қамоққа олинган, илгариги лейтенанти Георгиос Панагулис ўзининг фашистик қарашлари билан маълум одам эди деб икки кун мобайнида даъво қилдилар. Эндиликда қамоққа олинган Георгиос бўлмай, балки унинг бирродари Александрос бўлиб чиқди. Расмий хабарда айтилишича, Александрос гўё марказ иттифоқи партиясининг ёшлар ташкилотига мансуб киши бўлган. (ТАСС).

Ленинграддаги «Инрибпром—68» халқаро выставкасида 23 мамлакат иштирок этмоқда.

И. Баранов фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ИСПАНИЯДА ЎЛИМ ЖАЗОСИ ЖОРИЙ ҚИЛИНДИ

ЛОНДОН. Испания ҳукумати хусусан шимолий вилоятларда Франкога қарши анча кучайиб кетган ҳаракатни бостиришга интилиб, қаттиқ репрессия чораларини кўра бошлади. Рейтер агентлиги мухбирининг Мадриддан хабар беришича, Франко ҳукумати қисман ҳарбий ҳолат ва ўлим жазосини жорий қилган ва бу билан бир неча йил илгари бекор қилинган 1960 йилги қонунни яна тиклаган. Бу қонун «бандитизм ва терроризм»га қарши қаратилган эди. Ана шу қонунга мувофиқ, ҳарбий суд «ҳарбий исён кўтариш»да айбдор деб топган ҳар қандай кишига ўлим жазоси беришни ёки турли муддатларга турмага қамашни кўзда тутади. Бундай таъбирни ҳар қандай маънода тушуниш мумкин, чунки қонун «ёлғон ёки ғаразли овозлар» тарқатувчи шахсларга ҳам тааллуқлидир.

Рейтер агентлиги мухбирининг хабаридан маълум бўлишича, Испания ҳукуматининг янги тадбири аввало, Испаниянинг басклар яшайдиган вилоятларига қарши қаратилган, бу вилоятларда мустабид марказий ҳокимиятга қарши қаҳр-ғазаб кун сайин кучайиб бормоқда.

(ТАСС).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Радио

20 август
СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Зангори кема»лар жавлон урадиган жойда» деган эшиттириш (русча). 18.10 Б. Бриттен, Пэрселл темаларидаги вариациялар ва фуга. 18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча). 19.20 СССР халқларининг куйлари. 20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 20.30 Ёшлик қўшиқлари (ўзбекча). 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун кечки концерт. 22.20 Эрон куйлари (ўзбекча). 22.40 Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари. Сайёр. «Тўй» повестидан парча (ўзбекча). 23.15 Куйлар тинглаб дам оламиз.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 «Мен коммунист» деган радиокомпозиция (ўзбекча). 19.30 Г. Фрид «Чепиция соҳилларида» деган симфоник поэма. 20.00 Тожикистон композиторлари асарларидан концерт. 20.30 Қорақалпоқ куйлари. 20.50 «Кедайнай химия комбинатида». Литва радиосининг эшиттириши. 21.00 Назармат. «Умр ҳикояси» поэмаси асосида радиоинценировка (ўзбекча). 21.30 Вальс концерти.

21 август
ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт 7.40 Куйлардан-қўшиқларга 8.25 Муқимий номли театр артистларининг концерти. 9.30 С. Юдаков Симфоник оркестр учун поэма-рапсодия. 9.50 «Бўка ва Матчоҳ районлари пахтакорларининг мусобақаси» деган эшиттириш (тожикча). 11.15 «Идеология ва ҳаёт» деган эшиттириш (ўзбекча). 11.25 Ўзбек чолғу куйлари. 12.15 Ўзбекистон композиторларининг қўшиқлари (ўзбекча). 13.30 Чет эл композиторларининг енгил куйлари. 16.10 В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. Д. Зокиров. «Ленин даҳоси билан» деган кантата. 16.50 «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча). 17.00 «Ватан ҳақида сўз» деган музикали ҳикоя (русча). 18.00 «Партия етакчи» П. Борщевнинг корреспонденцияси (русча). 18.10 С. Ляпунов. Украина темаларидаги рапсодия. 18.40 Спорт эшиттириши (русча). 19.20 Қозоқ куйлари. 20.00 «Индустрлашган Ўзбекистон» радиожурнали 20.30 Саноат ходимлари учун концерт. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). 21.10 Республика пахтакорларининг талабларига мувофиқ концерт. 22.20 Туроб Тўла шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 22.40 Шеърият кутубхонаси. 23.15 Кечки концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Совет Иттифоқи эстрада усталарининг концерти. 19.00 «Партияга шон-шарафлар» деган концерт (ўзбекча). 19.30 Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари конференцияси олдидан «Ҳозирги замон афғон ва вьетнам поэзияси». (русча). 20.00 Далада ишлаётганлар учун концерт (тожикча). 20.30 «Жўрабек Муродов куйлайди» деган музикали эшиттириш. 21.00 Қардош халқлар адабиёти И. Балтушис. «Сўнгги оромбахш қувонч» ҳикояси асосида радиоинценировка (ўзбекча). 21.30 Лирик қўшиқлар ва куйлар (русча).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 1. «Л. В. Собинов». Музикали эшиттириш. 2. «Гёте ҳаётида музика». 16.00 1. «Зайнаб ва Омон» операсининг монтажи. 2. Оркестр куйлари.

ТЕЛЕВИЗОР

20 август
СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида 19.00 Телевизион янгиликлар. 19.15 Тошкент истиқболи. 19.30 Реклама ва эълонлар. 19.35 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 19.40 Инсон ва қонун. 20.10 Телевизион янгиликлар. 20.25 «Ленинномa» программаси. «В. И. Ленин ҳақида эсдалик ҳужжатлар». 20.45 «Табаррук тупроқ». Адабий эшиттириш. 21.05 «Рақс тушамиз». Музикали эшиттириш. 21.35 «Момо ер». Бадиий фильм (рус тилида). 23.10 «Адабий меросимиз ойнанжаҳонда». Навоий замондошларидан Лутфий ижодига бағишланган эшиттириш.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 «Н. Ф. И. сири ва Иракли» Андрониковнинг бошқа оғзаки ҳикоялари». Телефильм (рус тилида).

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси. 20.05 Телевизион янгиликлар. 20.15 Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион академияси. 20.45 Адабий театр. Л. Хьюз. «Қора блюзалар» 21.30 «Янги иқтисодий ислоҳот амалда», Суҳбат. 22.00 Музикали спектакль. 01.30 Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 Болалар учун «Чиполино». Телефильм. 20.40 Дўстлик саҳифалари. СССР — ГДР.

21 август
ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Эшиттиришлар программаси. 13.05 Телевизион янгиликлар. 13.15 Медицина маслаҳатлари. 13.45 «Карусель». Музикали программа 14.30 «Сенга, ёшлик». ВЛКСМ 50 йиллиги олдидан. «Эшиттириш Тошкентдан олиб кўрсатилади».

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Эшиттиришлар программаси. 19.00 Рус тилида телевизион янгиликлар.

Ўзбек тилида: 19.10 Гулшан диёрим». Концерт. 19.50 Телевизион янгиликлар.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси. 20.05 Телевизион янгиликлар. 20.15 Бадиий ҳаваскорлар концерти. 21.00 Ўқувчилар учун. «Чарм тўп» мукофоти учун. 22.00 Рангли телевидение программаси. 00.15 Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида 19.00 «Қум соат». Болалар учун телеспектакль. 19.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. ВЛКСМ 50 йиллиги олдидан. «Ёшлигимиз — экранда». 22.20 Эстрада қўшиқлари халқаро фестивали. (Иккинчи бўлими).

Ўзбек тилида: 21.15 Шеърият мухлисларига. З. Обидов «Ҳиндистон наволари». 21.35 Беш йиллик муддатидан илгари. 21.55 Сурхондарё область Бойсун маданият уйи бадиий ҳаваскорлари ижросида концерт. 22.35 «Хевсур қиссаси». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 «Москва ҳақида». Ҳужжатли фильм (Ўзбек тилида). 21.10 «Ака—ука Ершовлар». Фильм-спектаклнинг иккинчи серияси (рус тилида).

Главташкентстройнинг
3-АВТОБАЗАСИ

3 класс шофёрлари тайёрлаш бўйича

5 ОЙЛИК КУРСГА
ТИНГЛОВЧИЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қабул қилинганларга стипендия тўланади

Зарур бўлганларга ётоқхона берилади.

Курсни битиргандан сўнг мазкур корхонада камида икки йил ишлаб берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Жарқўрғон кўчаси (26, 28, 50-автобусларнинг «Сантехоборудование» заводи» бекати).

КИНО

20 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Катта соврин — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6 ва 9-15 минутда).

Солдаги одам — «ЧАЙКА», УЗБЕКИСТОН», «УЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ (кечқурун)

Яна севги ҳақида — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Бошқа ҳеч ким — «ВОСТОК» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10.45 минутда бошланади)

Солдаги одам — «ХИВА», НАВОИЙ номли.

Бошқа ҳеч ким — «ФЕСТИВАЛЬ».

21 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Катта соврин — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 2 ярим, кеч 6 ва 9-15 минутда).

Солдаги одам — «ЧАЙКА», «УЗБЕКИСТОН», «УЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Яна севги ҳақида — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун)

Бошқа ҳеч ким — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Ҳамшаҳарлар — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10-40 минутда бошланади)

Солдаги одам — «ХИВА», НАВОИЙ номли.

Бошқа ҳеч ким — «ФЕСТИВАЛЬ».

Тошкент тўқимачилик комбинати

17 ва ундан катта ёшдаги қизларни йигирувчи, тўқувчи, арқоқчи, съёмкачи, калава ўровчи, зарядловчи, тароқчи, тростилчи, лентачи, тикувчи, лаборантка, ўлчовчи, қабул қилувчи, ҳисобловчи, контролёр, машинистка ва ошпазликка ўргатишга;

17 ва ундан катта ёшдаги йигитларни токарь, электромонтёр-слесарь, сувоқчи, ғишт терувчи, дурадгор, прессловчи, ғилоф тайёрловчи, ранг тайёрловчи, жабдуқчи касбларига ўргатишга

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ҳамда юкчи, транспортировкачи, фаррош ва қоровулларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни тугатиб қайтганларни мастер ёрдамчиси, раклист, гравер касбига ўргатиш учун қабул қилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Комбинат қошида кечки икки сменали умумтаълим ишчи ёшлар мактаби, кечки техникум, институтга кирувчилар учун тайёрлов курслари бор.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Физкультурная кўчаси, 6-уй, 4 хона (7, 9, 11, 14-трамвайлар, 2, 6-троллейбусларнинг «Физкультурная» бекати).

БИРЛАШГАН НАШРИЕТГА
автослесарлар, шофёрлар, автоэлектриклар
КЕРАК.

Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Тошкент лак-бўёқ заводига
IV—V разрядли аппаратчилар, III—V разрядли слесарлар, II—V разрядли токарлар, подстанцияларда ишлаш учун техник-электриклар ва электр монтёрлари, электрокар хўжалиги ремонти бўйича IV—VI разрядли электрослесарлар, электрокар зарядчилари (йигитлар ва қизлар), электрокар бошқарувчилари ва уларга шогирдлар, слесарлар: вентиляция бўйича — IV—VI разрядли, ускуналар ремонти бўйича — II—VI разрядли; II—V разрядли фрезерчилар, VI разрядли темирчилар, телефонистлалар, шофёрлар, юкчилар, экспедиторлар, товаршунослар, лаборантлар, ёрдамчи ишчилар
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Огородная кўча, 9-уй (21-автобус, 4, 5-троллейбуслар)

УЗБЕКИСТОН ССР КОММУНАЛЬ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИГА
бош бухгалтерлар, ревизорлар, инженерлар, машинистка-стенографистлалар
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 59 «а» уй, кадрлар бўлими (7, 9, 11, 14 трамвайларнинг «Театральный» бекати).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 21/VIII да Нурхон. 22/VIII да Бағри тош.

«УЗХОЗТОРГ» РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ БАЗАСИГА

бухгалтерлар, бухгалтер-ревизор, машинистка, нарх-наво бўйича иқтисодчи, экспедитор, товаршунослар

КЕРАК

Хизматчилар база автобусида қатнайдилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 146, Ҳамза райони, Строительная кўчаси, 1-уй, кадрлар бўлими (28-автобуснинг сўнгги бекати).

Бизнинг адрес: Телефонлар

Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй,

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ.

Коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 33-29-33, 33-29-09; масъул секретарлар—33-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 33-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 33-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—33-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57; ахборот бўлими — 33-65-57; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64579.

Нашр. № 2530.
Р. 17729.